

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

רמזים ופרפראות

ג' טעמים לתקיעת שופר בצד ימין של הפה: א. כי בצד שמאל כבר יש את הזכות של התפילין. (בשם האגודה) ב. משום שצד ימין מורה על רחמים לעומת השמאל שהוא דין. (ערוך השולחן) ג. כדי לערבב את השטן שנמצא בצד ימין, שכתוב: "והשטן עומד על ימינו". (כנסת יחזקאל)

****

אנו לוקחים לסימן טוב דווקא תפוח מפני שיש בתפוח שלוש מעלות: מראה - חזותו נאה, טעם - טעמו מתוק, וריחו נעים ביותר. כן אנו מבקשים מהקב"ה כסימן טוב שזוכה גם אנו לשלושה דברים: בנים, חיים ומזונות. (בא"ח נצבים)

****

"תקעו בחודש שופר" - ר"ת שב"ת. לרמז על יום השבת אשר אז: "בכסה ליום חגנו", שהשופר מכוסה בו כתקנת חז"ל שלא לתקוע בשבת גזירה שמא יטלנו בידו, וילך אצל הבקי ללמוד ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים. (ייטב פנים)

שאלה לשולחן השבת

"יום תרועה יהיה לכם"

אחד מהשמות של ראש השנה בתורה הוא 'יום תרועה'. ויש לבאר מדוע נקרא יום זה בשם 'יום תרועה', ולא 'יום תקיעה', הלא אנו תוקעים הרבה יותר מאשר מריעים, ובפסוקים שבברכת שופרות אנו מזכירים ברובם תקיעת שופר ובפסוקים רבים מוזכר עניין התקיעה בראש השנה, כגון: "תקעו בחדש שופר"?

פנינים

"ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה" (וגתנה תוקף)

יש לבאר מהו לשון 'מעבירין', לכאורה היה צריך לומר 'מבטלין'. ועוד, מדוע נאמר שרוע הגזירה עוברת ולא כל הגזירה? ובגמרא (ברכות לד') מסופר, על ר' חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על חולים והיה אומר זה חי וזה מת. ואף שם יש להקשות מדוע היה צריך לומר 'זה מת', הרי יכל לומר רק על החי 'זה חי'? למדנו מזה, שאי אפשר לבטל את הגזירה לגמרי, ולכל היותר שייך להעביר את הגזירה מאדם זה למשנהו, ולכן התפלל שאדם אחר ימות במקומו כעין הפסוק: "ונתתי אדום תחתך". וכאן, אנו מבקשים שהגזירה תעבור מאיתנו ותלך על שונאינו ומזה יושפע עוד ישועה וארוכה לחולי ישראל. (ע"פ האר"י)

"למנצח לבני קרח מזמור"

לפני תקיעת שופר אנו אומרים בהתעוררות "למנצח לבני קרח מזמור". בפשטות, מטרת האמירה היא המלכת הקב"ה כמו שאומרים: "עלה אלוקים בתרועה" ו"כי מלך כל הארץ ד" ועוד. אך סיבה ורמז נוספים הם כדי לעורר את הלבבות, שהרי בני קרח זכו לתשובה ברגע שלפני האחרון, כך האדם יכול לתפוס את עצמו גם ברגע האחרון, ואנו אומרים כל אחד לעצמו לפני תקיעות השופר, ברגע האחרון ממש, תפוס את עצמך! ספרי חיים וספרי מתים פתוחים, היזכר נא בבני קרח, ותפוס רגעים אלו להרהר בתשובה שלימה! והקב"ה יעזרנו לשוב לפניו באמת. (בשם הגר"ק)

"ובכן תן פחדך ד' אלקינו על כל מעשיך"

אנו מבקשים בתפילות הימים הנוראים: "תן פחדך על כל מעשיך", וכן: "ויראוך כל המעשים". ויש לבאר כיצד מתיישבים דברי התפילה האלו עם הגמרא הידועה (ברכות לג'): 'אמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים', הרי שלא שייך לבקש מהקב"ה על דברים אלו לכאורה. ויש לומר: א. הכוונה שיש לנו לפעול ולפתוח פתח כחודו של מחט, ואז הקב"ה יוכל להשפיע עלינו שפע של יראת השם. ב. הכוונה שהקב"ה ישרה עלינו מלמלה רוח של התעוררות לירא אותנו מעצמינו. ג. אנו מבקשים בעצמנו על היראה וזו עבודתנו. ד. בכל העניינים אם מבקש אין מוכרח שימלאו בקשתו. שהכל בידי שמים משא"כ במדת היראה אם מבקש ומחפש היטב, בוודאי ישיג וד' לא יעזבנו בידו. (יסוד העבודה) ה. אנו מבקשים על העתיד לבוא שאז כבר יראת השמים אף היא תהיה בידי שמים. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן החג' תשפ"ב)

הפכו את השנה למתוקה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. יש הנוהגים שלא לאכול בראש השנה
- ב. אחד משלושת הספרים שנפתחים בר"ה
- ג. "בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה ו..."
- ד. "שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה [כ...]"
- ה. בערב ר"ה, נהוג לערוך אותה בפני שלושה או עשרה
- ו. "לשנה טובה תיכתב _____ לאלתר"
- ז. שם אחת הברכות הייחודיות למוסף של ר"ה
- ח. עקרה שנפקדה בר"ה
- ט. "וכתוב לחיים _____ כל בני בריתך"
- י. שם נוסף לראש השנה
- כ. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ל. "שנהיה _____ ולא _____"
- מ. שם אחת הברכות הייחודיות למוסף של ר"ה
- נ. מותר להכין אוכל _____ ביום טוב
- ס. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ע. הניסיון העשירי שבו נתנסה אברהם אבינו
- פ. אשתו השנייה של אלקנה (צרתה של חנה)
- צ. אחד משלושת הספרים שנפתחים בר"ה
- ק. סימן שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ר. שלושה סימנים שנהוג לאכול בסעודת ליל ר"ה
- ש. מכניסים אותו לפה ומברכים עליו, אך אינו נאכל
- ת. תפילה שנוהגים לומר בין מנחה לשקיעה

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. תנא שעיקב עדים בעיר לוד
- ב. במקדש, במה היה מצופה פיו של השופר בר"ה?
- ג. בו נידונים על המים
- ד. "ד' ממית ומחיה, _____ שאול ויעל"
- ה. המקום בו היה המשכן בימי אלקנה
- ו. אחד מהחדשים, ובו היו השלוחים יוצאים
- ז. כשהיו משיאין משואות, הביאו כלונסאות של _____
- ח. כך חנה כינתה את עצמה
- ט. אחד מהחדשים שיש בהם ראשי שנים
- י. הכהן שחשב שחנה שיכורה
- ך. "מנעי _____ מבכי _____ מדמעה, כי יש שכר _____"
- ל. "אז תשמח בתולה _____"
- ם. "הבן יקיר לי _____ אם ילד _____"
- ן. "כה אמר ד' מצא _____ במדבר"
- ס. אחד מבני עלי
- ע. תנא שרבן גמליאל גזר עליו לבוא אליו
- ף. סב סביו של אלקנה
- ץ. המילה הראשונה בשירת חנה
- ק. כך הייתה קרויה החצר שבה היו מתאספים העדים
- ר. פעם נשתהו העדים מלבוא ונתקלקלו הלוויים ב_____
- ש. בלשון זו מקדש ראש בית הדין את החודש
- ת. תוקעים אף בהם יחד עם השופר במקדש

כתרוממו

דכל פרה נקיא דעזייה מילה מקראות אונקלוס שנסה לעזרית של רמנו.

"בשביל שלא יצאו בפחי נפש" (משניות ר"ה פ"ב מ"ו) מקור לביטוי 'מפח נפש' הוא באונקלוס על הפסוק: "ודאבון נפש" (דברים כח,סה) ואף באיוב (יא,כ) הוא מופיע: "ותקותם מפח נפש".

מן המדרש

"תקעו בחדש שופר". זה שאמר הכתוב: "אשרי העם יודעי תרועה ד' באור פניך יהלכון". 'יודעי תרועה' - זה דור המדבר שהיו חונים בתרועה ונוסעים בתרועה, שנאמר: "ואם באחת יתקעו". 'ד' באור פניך יהלכון', שנאמר: "וד' הולך לפניהם יומם". דבר אחר, 'אשרי העם' - אלו הזקנים שמעברים את השנה וקובעים את החדשים. 'באור פניך' - ר' אבהו אמר, זה הקב"ה שמסכים עמהם. א"ר יוסי בן יעקב בשם רבי אחא: "נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר" - אלו דברי תורה שנתנו על ידי שופר שנאמר: "את קול השופר". לכך: "תקעו בחדש שופר". אמר רבי יאשיה, והלא אומות העולם יש להם ספק ידים, אלא ישראל הם יודעים לרצות להקב"ה בשופר. דבר אחר, "אשרי העם" - אלו ישראל שידעין לרצות להקב"ה בראש השנה. "באור פניך יהלכון" - זה יום הכפורים שהקב"ה מוחל להם ומאיר להם. "תקעו בחדש שופר", באיזה חודש? 'בכסא' - שהחדש מתכסה בו ואי זה הוא, זה ראש השנה. 'תקעו בחדש שופר', רבנן אמרי חדשו מעשיכם ושפרו מעשיכם ואני מכסה על עוונותיכם, שנאמר: "נשאת עון עמך כסית כל חטאתם". אמר ר' ברכיה בשם רבי אבא, שפרו מעשיכם וחדשו מעשיכם. ומה שופר זה תוקע מזה ומוציא מזה, כך כל קטיגורים שבעולם מקטרגים לפני, אני שומע מזה ומוציא מזה. הוי: "תקעו בחדש שופר". (ע"פ מדרש תהילים)

מילה בהפטרה

**ביקש מהעוף בנימוס,
שעל האישה הוא יחוס,
ולא יאכל ממנה איבר,
ושמע אביו את הדבר.**

המונח המבוקש הינו מילה בת 3 אותיות המופיעה בהפטרה אשר כל שורה בחידה רומזת להקשר שונה שלה. (יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

ושפני טמוני חול

איך יתכן שאדם רוצה להשתמש בחפץ בשבת ונתיר לו,
אך ביו"ט יהיה הדבר אסור מדין מוקצה?

***

"שיכרתו אויבנו ושונאינו"

ישנם שנהגו לומר על אכילת הסימנים, שלושה תפילות:
'יסתלקו' 'כרתו' ו'יתמו', וכמ כנגד שלושה סוגי שונים של
אויבים ושונאים: א. אומות העולם שונאי ישראל הגשמיים,
ועליהם אומר שיתמו אויבנו וכו'. ב. מזיקים שנבראו
בעוונות האדם ועליהם אומר שיכרתו אויבנו וכו'. ג.
מלאכים המקטרגים ומשטינים עליו למעלה, ועליהם אומר
'שיסתלקו אויבנו וכו', אבל לא שיכרתו כי מלאכים הם, ויש
לדקדק ולהיזהר באמירתם כל אחד בכוונתו. (גר ציון, וע"פ
המקובלים)

שעשועי דאורייתא

"ד' ידין אפסי ארץ"
היכן בתורה מוזכרים 'אפסי ארץ'?

***

מצאו נא במשניות:

- את שמותיהם של שלושה מהשבטים.
  - אות המופיעה פעמיים ברצף. (2 תשובות)
  - חמש מילים רצופות שמתחילות באות ש'.
- מצאו נא בהפטרה:**
- חמש מילים רצופות שמסתיימות באות ה'. (הפטרת יום א')
  - שני פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ה'. (הפטרת יום ב')
  - את האות מ' מופיעה שלוש פעמים ברציפות. (לא באותה מילה) (פעם אחת בכל הפטרה)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן ההפטרה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

- "והיא מרת נפש ותתפלל אל ד' ובכה תבכה"
- "כה אמר ד' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם ד' וישבו בנים לגבולם"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: היכן כתוב בתורה 'אדם' ונדרשת הכוונה על אשה? - על הפסוק: "שופך דם האדם באדם" (בראשית טו), מבואר בגמרא (סנהדרין נז:): שהכוונה לעובר במעי אמו. **חידון א' ת' הפוך** - ר' עקיבא, זהב, בחג (סוכות), מוריד, שילה, כסלו, ארו, אשה קשת רוח, שבט, עלי, קולך ועיניך לפעולתך, במחול, אפרים שעשועים, חן, פנחס, ר' יהושע, צוף, עלץ, בית יעזק, שיר, 'מקודש', חצוצרות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת וזאת הברכה: "בהם עמים ינגח יחדו אפסי ארץ". 1. שמעון, יהודה, אשר. 2. זו, הצדדין. 3. "שלש של שלש שלש שיעור". 4. "לה אלקנה אישה חנה למה". 5. "הנני מביא... ישובו הנה", "הבן יקיר... נאם ד'". 6. "אף מרומם. מקים". "והגידו באיים ממרחק". **מילה בפרשה נצבים** - שבת. "ביום האחרון נחלה" - היום האחרון של השבוע הוא שבת, "וקיבל דמי אבטלה" - תשלום המשולם מפאת חוסר יכולת לעבוד נקרא 'שבת', "מפני שחזרת והתגוררת" חזרת-שבת וגם להתגורר הוא דומה ללשון שבת במקום מסוים כמו 'רב לכם שבת בהר הזה', 'ביום חג שבו שמחת' - יו"ט נקרא שבת. **טמונות בפרשה** - 1. צדקה היא אחת מהדברים המעבירים את רוע הגזירה. 2. תמרים לסימנא טבא. 3. אסור להדביק את חלקי השופר בדבק. (פ"ג מ"ו) 4. בר"ה אנו ממליכים את הקב"ה עלינו ועל כל העולם: "ויתנו לך כתר מלוכה". 5. "אפילו במיטה" (פ"א מ"ט) 6. "בטבלא" (פ"ב מ"ח) 7. "המשחק בקוביא" (פ"א מ"ח) 8. "כענן כלה". 9. סילקא לסימנא טבא. 10. "בראשונה היו משיאין משואות" (פ"ב מ"ב) 11. "לצפונה או לדרומה?" (פ"ב מ"ז) 12. "נטל מקלו ומעותיו בידו" (פ"ב מ"ט) 13. "ומן המפולת" (פ"ב מ"ה) 14. "ונתקלקלו הלויים בשיר" (פ"ד מ"ד) 15. שופר של ראש השנה. 16. עינינו לך תלויות. **טמונות בהפטרה** - 1. "בבכי יבואו" (לא, ח). 2. "ונבל יין" (א, כד). 3. "ויין ושכר לא שתיתי" (א, טו) 4. "חנה למה תבכי" - ה'למה' בסגול. (א, ח). **שאלה לשלחן השבת שופטים** - שאלנו: אם ריבוי נשים גורם להסרת הלב ממצוות הקב"ה, מדוע רק ממלך אסור בריבוי, הלא לכל יהודי אסור לסור לבבו? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. לא מצוי לאדם שיוכל לפרנס יותר מ-18 נשים אם אין הוא מלך. 2. במלך יש חומר בעצם הענין יותר משאר כל אדם, מפני שמי ששטוף אחרי האשה אין לבו דבוק בתורה והמלך מצווה על שמירת הלב בתורה יותר משאר העם, מפני שהוא לב כל קהל ישראל. 3. נשות מלכים יותר מסירות לב בעליהן, כי בידו ליתן להם כל מבוקשתן.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.
ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

ירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בין.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים הקשורים לראש השנה ולמשינות ראש השנה.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')
אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות לראש השנה

מקרא רמת קושי: רגמל קשה

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"בשרירות ליבי" (כטיח)

16

15

14

טמונות בהפטרה

הפטרות ר"ה "ויהי איש אחד" (ש"א א' א' - ב' יא) "כה אמר ד'" (ירמיה לא א' - יט')

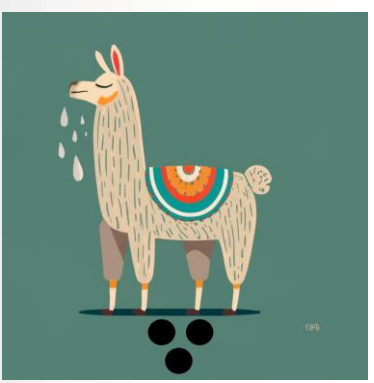
1

2

3

4